

m.registrator@regeringskansliet.se

eva.centeno-lopez@regeringskansliet.se

Vår referens

Carl-Arne Pedersen

carl-arne.pedersen@outlook.com

Tel. 0723-387177

Svar på remiss Regeringskansliets promemoria "Höjd ambitionsnivå i elcertifikatsystemet till år 2020 (M2015/698/Ee)".

Vi Svensk Vindkraftförening, tackar för inbjudan att få svara på promemoria om "Höjd ambitionsnivå i elcertifikatsystemet till 2020".

Vi stödjer regeringens förslag till budgetproposition 2015 där man aviserar om en höjning av den förnybara elproduktionen till år 2020, inom ramen för elcertifikatsystemet. Att Sverige ska finansiera 30 TWh ny förnybar elproduktion till år 2020 jmf år 2002 och att man vill öka ambitionsnivån för den gemensamma elcertifikatmarknaden som man har med Norge sedan 1 januari 2012 att denna ska höjas från 26,4 TWh med ytterligare 2 TWh till 28,4 TWh till år 2020.

För att genomföra förslaget med höjd nivå och kvotkurva, så krävs det att både den svenska riksdagen som det norska stortinget godkänner ambitionshöjningen och målet.

Vi vill samtidigt nedan visa på ett antal hinder som kan göra det svårt att nå detta mål så som:

- * Nästa kontrollstation först år 2019
- * Låga elpriser och finansiering
- * Undantagsregler för den elintensiva industrin att delta i elcertifikatsystemet
- *Tillståndsprocessen och utdragna handläggningstider
- *Elanslutning
- * EU:s vattenverksamhetsdirektiv
- *Nya mål för förnybar el efter år 2020.

Här får ni vår beskrivning av de förhinder och trösklar som kan medföra att vi inte når målet för förnybar el till år 2020

Nästa kontrollstation sker först år 2019

Nästa kontrollstation efter år 2015 ska göras först 2019 om fyra år, det kommer ligga alldeles för nära målet för förnybar el till år 2020.

Vi har tidigare i vårt remissvar maj 2014 föreslagit att vi vill att nästa kontrollstation ska genomföras redan år 2017. Vi efterlyser en bättre analys och transparens på antal ansökningar och prognostiserade driftstagningsdatum, vilket skulle förbättras med tätare kontroll. Vi grundar detta på att det i dag saknas en tydlig redovisning på hur mycket kapacitet som är på väg in i systemet och vilka certifikat som ska fasas ut ur systemet, vilket är en mycket viktig faktor och avgörande för hur prisutvecklingen sker och för att ha bättre kontroll på vad som är på väg in i systemet.

Vi saknar en tydlig analys på hur man ska hantera den prisinstabilitet som det finns risk för under senare delen av systemets livslängd. Om det ser ut att bli ett överskott vid systemets slutdatum finns det risk för att priset närmar sig noll eller motsatt om det ser ut att bli ett underskott av certifikat finns det principiellt ingen övre gräns för hur högt priset kan bli. Det är ytterligare ett skäl till att vi vill ha en kontrollstation vartannat år för att få en bättre kontroll av systemets för- och nackdelar, annars kan det bli för sent att i tid göra korrigerande åtgärder för att nå regeringens mål till år 2020.

Låga elpriser och finansiering

Under de senaste två åren har vi i Sverige haft varma vintrar med låg elkonsumtion jämfört med ett normalår. Det har medfört låga priser på både el och certifikaten - genom en lägre elförsäljning sjunker behoven av elcertifikat på marknaden, vilket ökat elcertifikatdepån samtidigt som produktion av förnybar el varit rekordstor (framför allt vind), detta i samverkan har medfört låga priser både på el samt elcertifikat.

De rekordlåga priserna i sin tur har medfört stora ekonomiska problem för redan genomförda vindkraftsprojekt. Vindkraftsproduktionen står för den största delen av all ny elproduktion i Sverige de senaste åren. Det har till stor del bidragit till dagens mångfald i vårt energisystem, med en elproduktion som ökat från 0,7 TWh 2005 till hela 11,5 TWh 2014. Hälften av nuvarande produktion har byggts under åren 2005-2012 då den svenska kronans köpkraft mot euron var mycket svag. Dessa vindkraftsprojekt som till stor del bidragit till dagens rekordlåga elpriser behöver en produktionsintäkt om 60-70 öre/kWh för att ekonomisk överleva. Det har fått bankerna att ställa ännu högre krav på att investerarna har avtal som gör investeringen lönsam, vilket gjort det svårt att få lån av bankerna som ofta inte ställt upp med lån. De privatpersoner och småföretag, som tidigare svarat för en stor del av investeringarna av vindkraft är nu i princip borta från marknaden. Kvar finns ett antal större intressenter, samt utländska fonder, som kan investera med egna medel, det är dock oklart hur länge till. Kostnaden för ny vindkraft i dag behöver produktionsintäkt på 50-60 öre kWh, med ett elpris på ca 25 öre/kWh behövs ett elcertifikatpris på minst 30 öre/kWh, att jämföra med dagens certifikatpris på 14 öre/kWh. Genom att höja kvoten, d v s den andel certifikat som elhandlaren behöver köpa in åt sina kunder, kommer priset på certifikaten pressas upp, men där finns problem. Tack vara kraftig ökad expansion av vindkraft och rekordproduktion de två senaste åren, samtidigt som försäljningen av el har minskat drastisk på grund av varma vintrar och rekordlåg konsumtion har elhandlarna inte behövt använda den mängd certifikat de skulle ha använt jmf ett normalår, vilket i sin tur har medfört att det numera finns ett rekordstort överskott av elcertifikat på marknaden på mer än 13 TWh certifikat. Så själv om man höjer kvoten 1 jan 2016 från 14,4 procent till 23,1 procent så kommer det att dröja ett antal år innan detta överskott har förbrukats och det på nytt uppstår ett underskott av certifikat, vilket i sin tur ökar priserna på certifikat till fördel för producenterna av förnybar el.

Vi tycker att regeringens förslag att ytterligare öka ambitionsnivån med höjda kvoter från 1 januari 2016 är bra, men det räcker inte för att öka utbyggnadstakten så som syftet är, för att nå målet. Vad som skulle öka prisen på certifikat ytterligare, skulle vara om man succesivt tar med den elintensiva industrin in i kvotsystemet - se vår beskrivning nedan.

Undantagsregler för den elintensiva industrin att medverka i kvotsystemet.

I vårt remissvar maj 2014 kontrollstation för elcertifikat år 2015 så föreslog vi att man bör ta bort nuvarande undantag för den elintensiva industrin från kvotplikten, det skulle medföra att hela 40 TWh el skulle komma in i systemet. Vi tror att detta skulle stimulera marknaden till en att nå målet. Vi föreslår nu åter igen att den elintensiva industrin successivt ska inträda i systemet. Men att det sker under en period om ex 5-10 år, det skulle stimulera högre priser på elcertifikat och en kraftig ökad utbyggnad av förnybar el, vilket i sin tur medför ännu lägre priser för elen och därmed gynna alla konsumenter. Vi har svårt att se varför den elintensiva industrin ska få ta del av redan låga elpriser utan att vara delaktiga i ett marknadsanpassade certifikatsystem.

Tillståndsprocessen och utdragna handläggningstider

Det kanske största problemet som kan komma hindra oss att nå målet med 30 TWh förnybar el fram till år 2020, är dagens segdragna och dyrbara tillståndsprocesser för att bygga framför allt vindkraft. Energimyndighet har på uppdrag av regeringen nu tagit fram en vägledning som ska underlätta arbetet för kommunerna att få en mera enhetlig hantering av det kommunala vetot. Det som kommunen ska ställning till är att bedöma om en vindkraftpark är lämplig med avseende på mark- och vattenanvändning. Om etableringen anses vara negativ så ska man i ett tidigt skede redan vid inledande samråd meddela detta till projektören och vara tydlig med motiven. Vid ett ja ska kommunen motivera sitt beslut men inte ställa några villkor i själva tillståndsprocessen. Synpunkter kan kommunen lämna både vid samråd och i sitt remissyttrande på själva ansökan.

Ska man bygga vindkraft i den takt som nu regeringen har som mål, så måste man också ytterligare tillföra resurser och kompetent personal till länsstyrelsernas MPD(miljöprövningsdelegation).

Vi ser istället en negativ förändring, där man sedan år 2012 har man minskat antalet MPD från tidigare 21 stycken till 12 MPD. Detta, samt kommunernas osäkerhet avseende hur man ska bedöma en ansökan och ofta har begärt förlängd tid för sitt remissyttrande hos myndighet och fått detta beviljat. Det medför att tillståndsärenden har en handläggningstid på 2-3 år före tillstånd har beviljats. Vi vet att regeringen har satt krav på att vid en komplett och fullständig ansökan ska handläggningstiden inte få vara mera än 180 dagar. Det klarar endast ett par länsstyrelser i dag, vilket väl inte kan anses vara tillfredställande. Sedan när tillstånd har beviljats, kan det bli ytterligare försening om ärendet överklagas till Mark-och miljödomstolen. När allt är klart så har man ytterligare minst ett år innan upphandling och färdigställande före en vindkraftpark blir klar. Detta ger en sammanlagd tid om minst 4-5 år innan man har elproduktion från en ny vindkraftpark.

Elanslutning

Svensk Kraftnät (SvK) har i sina två rapporter "Integrering av vindkraft " och "Perspektivplan 2025" redovisat svårigheten med att tvingas vänta med utbyggnad och förstärkning av elnäten till dess ett vindkraftsprojekt har fått sitt tillstånd klart, vilket ger förseningar innan man kan börja bygga ut och förstärka elnäten. För att snabba på processen så vill vi påpeka att vi stödjer SvK:s förslag om s.k. delning där SvK får möjlighet att förskotta anslutningskostnaden för planerade men inte beslutade vindkraftverk.

Det skulle medföra att vid en etablering där ett antal parker ska byggas och anslutas till en gemensam elanslutning, att den första parken inte ensam behöver ta hela tröskelkostnaden. Förslaget om delning av tröskelkostnaden framförde SvK redan år 2009. Vi vet att det diskuteras men beslut har ännu inte tagits. Vi delar således energimyndighetens bedömning att elnätsutbyggnaden kan komma utgöra en stor risk att man inte når målet för utbyggnad av förnybar el till år 2020 på grund av rådande omständigheter och brist på besked i tillståndsärenden om elledningar ska byggas eller inte.

EU:s vattenverksamhetsdirektiv

EU:s ramdirektiv för vattenkraft 2009/29/EG kräver att senast år 2015 (i år) ska alla vattendrag uppnå god ekologisk status. Vattenkraftdirektivet kan komma tolkas olika hårt av tillståndsmyndigheter som kan ställa olika krav på verksamhetsutövare. Om direktivet genomförs i Sverige enligt nuvarande förslag, kommer det sannolikt medföra nya omprövningar av nuvarande vattendomar.

Vattenverksamhetsutredningen lade redan 1 oktober 2013 ett förslag att all vattenverksamhet ska miljöprövas om den inte har tillstånd enligt miljöbalken. Vi har hela 3600 vattenkraftstationer i Sverige som samtliga har prövats och har vattendom efter vår tids lagstiftning. Ska samtliga dessa stationer behöva miljöprövas på nytt enligt miljöbalken och EU:s vattenverksamhetsdirektiv. Vi föreslår att de minsta anläggningarna ska kunna ges nya villkor av kommunernas miljönämnder, då det främst är två frågor enligt regelverket som kan bli föremål för nya krav, som faunapassage (fiskvägar) och minimitappning, vilket kan komma medföra att verksamhetsutövaren måste göra kostsamma investeringar. Här finns stor risk för betydande bortfall av vattenkraftproduktion och behov av reglerkraft som både vindkraft som kärnkraft behöver vilket vore förödande.

Energimyndighet och regeringen måste värdera dessa kostnader för att genomföra EU:s vattenverksamhetsdirektiv för vattenverksamhet - vilken miljönytta och samhällsnytta det har - och balansera detta mot risken av minskat vattenkrafts elproduktion utan utsläpp av växthusgaser samtidigt som vårt behov av reglerkraft ökar.

Nya mål för förnybar el efter år 2020

Vi vet att regeringen gett Energimyndighet ett uppdrag att ta fram mål för förnybar el efter år 2020, vilket vi är glada för. Med en tydlig och långsiktig plan för förnybar el kommer det att ge positiva signaler avseende det fortsatta klimatarbetet för att minska utsläpp av växthusgaser ytterligare. Men för att kunna genomföra målet "Färdplan 2050" bör man ha delmål, både för år 2030 som år 2040. Det medför att man har en tydlig strategi att arbeta efter, tydliga mål ger både miljörelse som energibranschens aktörer och projektörer samt presumtiva investerare i förnybar el spelregler som påskyndar detta arbetet.

Sammanfattning

Sammantaget så bedömer vi Svensk Vindkraftförening risken att det kan komma bli svårt att nå målet att klara 30 TWh förnybar el i Sverige till år 2020 och promemorian att höja ambitionsnivå i det gemensamma norsk- svenska marknadsbaserade elcertifikatsystem på 28,4 TWh kan komma bli mycket svårt att nå, särskilt som Norge inte förväntas bidra med så mycket ny elproduktion själv om man nu förslagit nya regler för avskrivning som bedöms kunna medföra att norsk vindkraft kan komma öka med 8 TWh till år 2020. Har ni frågor om vårt remissvar så hör av er.

Vi bidrar gärna ytterligare med konstruktiva förslag till lösningar och vi ser gärna framemot ett gemensamt möte med er, vi vill medverka till trots alla hinder att vi kan nå det gemensamma målet för förnybar el till år 2020.

Svensk Vindkraftförening, Falkenberg 2015-03-04

Johanna Olesen
Ordförande

Carl-Arne Pedersen
Vice ordförande